

УДК 378.26

*Ірина Зварич, кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії та практики перекладу
Національної академії Служби безпеки України
і кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
Інституту Філології Київського Національного університету
імені Тараса Шевченка*

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Розглянуто педагогічну майстерність професорсько-викладацького складу у вищих навчальних закладах і запропоновано анкету діагностування рівня знань викладачів очима студентів. Анкету розроблено за напрямками: професійний рівень викладання навчальної дисципліни, майстерність оцінювання якісного рівня знань студентів, трудова дисципліна професорсько-викладацького складу, етика та естетика педагогів вищої школи.

Ключові слова: діагностування, оцінювання, педагоги, викладання, професійний рівень, майстерність, трудова дисципліна, якість викладання, принципи, вища освіта.

Рассмотрено педагогическое мастерство профессорско-выкладацкого состава в высших учебных заведениях и предложена анкета диагностирования уровня знаний преподавателей глазами студентов. Анкета разработана за направлениями: профессиональный уровень преподавания учебной дисциплины, мастерство оценивания качественного уровня знаний студентов, трудовая дисциплина профессорско-выкладацкого состава, этика и эстетика педагогов высшей школы.

Ключевые слова: диагностирование, оценивание, педагоги, преподавания, профессиональный уровень, мастерство, трудовая дисциплина, качество преподавания, принципы, высшее образование.

Pedagogical trade of professor teacher composition is considered in higher educational establishments and the questionnaire of diagnosing of level of knowledges of teachers is offered by the eyes of students. A questionnaire is developed after directions: professional level of teaching of educational discipline, trade of evaluation of high-quality level of knowledges of students, labour discipline of professor teacher composition, ethics and aesthetics of teachers of higher school.

Keywords: diagnosing, evaluation, teachers, teaching, professional level, trade, labour discipline, teaching quality, principles, higher education.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Однією із головних загальнолюдських цінностей є здобуття вищої освіти. Це визнано Україною і всіма розвиненими країнами світу. Особливості демократизації суспільства і розвитку особистості, інтелектуалізація праці і швидкий розвиток сучасних інноваційних технологій потребують створення сприятливих умов для отримання вищої освіти. Зокрема зовнішні і внутрішні чинники, які впливають на розвиток особистості і потребують нових підходів до розробки методологічних основ забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, координації прогнозування підготовки спеціалістів з вищою освітою та обсягів замовлення на підготовку фахівців з урахуванням потреб ринку

праці, працевлаштування та адаптації майбутніх фахівців до вимог ринкової економіки. Враховуючи соціально-економічні умови розвитку нашої країни, відповідно у вищих навчальних закладах здійснюється цілеспрямована робота, щодо створення належних умов для ефективного викладання навчальних дисциплін, яка спрямована на виконання Указів Президента України, постанов Верховної Ради України, постанов Кабінету Міністрів України, а також власних рішень вищих навчальних закладів на підвищення якості навчального процесу та діагностування знань.

Оцінювання рівня якості знань одна з вагомих проблем діагностування і займає посилене місце в управлінні персоналом та реформуванні вищої освіти в Україні і США. Із впровадженням

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Болонського процесу вища освіта України і США стає певною мірою ринковою і тому розпочинається конкуренція між вищими навчальними закладами, а саме боротьба за студентів та висококваліфікованих викладачів, особливо за тих, хто має науковий ступень кандидата або доктора наук. Основним фактором, що посилює конкурентоспроможність вищих навчальних закладів є атестація закладів освіти, яка потребує певну кількість викладачів, що мають науковий ступень, а також студентів, які успішно склали вступні іспити та мають добрі або відмінні оцінки з єдиного державного тестування (ЄДТ). Таким чином для абітурієнтів існує широкий спектр вищих навчальних закладів для отримання майбутньої професії і молодь має право вибирати у якому ВНЗ слухати певний курс лекцій і чи доцільно отримувати вищу освіту в Україні чи за рубежом.

Вважається, що вибирати вищий навчальний заклад за рубежом буде доцільно після повного переходу до стандартів Болонської угоди. У результаті такого переходу перед керівництвом вищих навчальних закладів суттєво стане питання рівня якості викладання, а також ефективності педагогічної діяльності кожного викладача.

Аналіз останніх досягнень і публікацій. Аналіз наукових досліджень Г. Андрушак, А. Бляшевської, Я. Болюбаш, В. Бочарнікової, І. Булах, І. Зварич, М. Мруги, М. Africk, Н. Marsh, L. Rocher, G. Strickland і багатьох інших праць, які пов'язані з тематикою педагогічного оцінювання якісного рівня знань переконує у наявності деяких суперечностей, притаманних ефективності викладання навчального предмета, а саме:

- між метою вищої освіти і реальними результатами їх досягнення в опануванні навчальних предметів;

- між стандартизованими вимогами вищої освіти і реальним рівнем викладання навчальних предметів;

- між якісним, технічним забезпеченням, що деякою мірою оснащується система освіти для досягнення світового рівня, який диктує тенденція глобалізації, та реальним рівнем підготовки висококваліфікованого спеціаліста;

- між новітніми технологіями навчання, що вдосконалюються країнами Заходу і яких вимагає світова система освіти та загальним якісним рівнем підготовки фахівців, досвідом роботи з відповідними технологіями.

Вивчаючи питання оцінювання якісного рівня педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах США слід зазначити, що студенти які зацікавлені в тому, щоб отримати

диплом про вищу освіту, а не ґрунтовні знання в процесі навчання, будуть прагнути до того, щоб знайти компроміс із педагогами – хороший рейтинг викладача в обмін на позитивну оцінку в процесі оцінювання якісного рівня їхніх знань.

Виклад основного матеріалу дослідження. Г. Андрушак зазначає, що студенти вищого навчального закладу мають три бажання: щоб адміністрація навчального закладу їх не відрахувала, чомусь навчитися за окреслений період навчання у певному закладі освіти і отримати максимально високі оцінки знань, і погуляти [1, 3]. На його думку в процесі оцінювання рівня якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах максимально високу оцінку отримують педагоги, які задають менше завдань на виконання в домашніх умовах, не дуже строго здійснюють перевірку знань студентів, але все-таки навчають. Якщо на опанування навчальної дисципліни студенти будуть витрачати більше часу, який вони для себе спланували, то виникнуть запитання: чи доступно викладач пояснив програмовий матеріал і чи добре він викладає навчальну дисципліну. Таким чином, студенти виставлять негативну оцінку викладачам в процесі оцінювання рівня якості педагогічної діяльності у вищих навчальних закладах і водночас виставляють вищий бал викладачам, які лояльні в процесі викладання по відношенню до них і мають нижчі вимоги до опанування навчального предмета. Отже, відношення викладача до студентів в процесі навчання може впливати на ефективність викладання навчальної дисципліни і на рейтинг педагога. Чим кращі стосунки між студентами і викладачами, тим вища якість викладання, бо педагоги краще готуються до процесу викладання навчальної дисципліни.

Система взаєморозуміння педагогів і студентів у процесі навчання наближена до рівноваги, бо викладання навчальної дисципліни педагогами і опанування її студентами спрямовані до мінімальних затрат. Студенти із низьким рівнем знань незадоволені високими вимогами викладача, бо вони не встигають виконувати навчальні завдання і опановувати програмовий матеріал. Студенти із високим рівнем знань можуть бути не задоволені педагогами з низькими до них вимогами, бо вони намагаються ґрунтовно опанувати навчальний предмет і вимагають додаткової літератури для його вивчення. Таким чином система взаєморозуміння педагогів і студентів у процесі навчання зводиться до середніх внутрішніх стандартів викладання навчальної дисципліни [1, 3].

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Стандарти викладання – це ступінь практичного володіння викладачем педагогікою вищої школи, який проявляється в рівні сформованості у студентів знань, умінь і навичок, особистих якостей спеціаліста, як того вимагають стандарти оцінювання знань. Стандарти викладання зумовлюють у роботі педагога високий професіоналізм, уміння, майстерність і ґрунтовні знання з навчального предмета [4, 100].

Відповідно до слушного визначення стандартів викладання навчальної дисципліни слід зазначити, якщо система взаєморозуміння педагогів і студентів у процесі навчання буде впливати на оцінювання якості професорсько-педагогічного складу, тоді якість процесу викладання буде зводитись до середніх внутрішніх стандартів певного вищого навчального закладу. Якість викладання навчальної дисципліни не відповідатиме стандартам навчання і тому студенти матимуть низький рівень знань, але хороші порозуміння із педагогами та гарний психологічний клімат у вивченні навчальної дисципліни.

У Пермському університеті [5, 29 – 33] проводилось анкетування студентів 1 – 5 курсів, щоб з'ясувати, яку саме роль відіграє психологічний клімат у процесі оцінювання знань. З'ясувалось, що 36% студентів відчують психологічні перепони між ними та викладачами, які здійснюють оцінювання знань; 47% – відчують їх тільки іноді, більшість студентів є прихильниками думки, що від настрою викладача залежить їх успіх на екзамені. 82,8% від загальної кількості студентів дотримуються позиції, що від настрою викладача залежить створення сприятливого чи несприятливого клімату в процесі оцінювання їхніх знань.

Аналізуючи педагогічну і дидактичну літературу, можна зазначити, що педагоги вищої школи не повинні обмежуватися хорошими стосунками із студентами. Професорсько-викладацькому складу необхідно якісно здійснювати процес викладання і оцінювання знань з навчальної дисципліни, професійно себе поводити і мати належний естетичний вигляд.

А.В. Бляшевська зазначає, що викладачеві вищого навчального закладу мають бути властиві:

- висока інтелігентність, глибока духовність;
- національна свідомість, громадська зрілість, самокритичність;
- моральна чистота; глибина і щирість переконань;
- доброта, педагогічний такт;
- творчо-практичний склад розуму, постійне прагнення до самоосвіти;

- досконале знання свого предмета, психолого-педагогічна ерудиція, захопленість своїм фахом;
- глибока обізнаність з роботою навчального закладу, тісний зв'язок із ним;

- педагогічно цілеспрямована активність, розвинуте методичне мислення, наявність індивідуального стилю в роботі;

- міцно сформовані професійні вміння, володіння різноманітною педагогічною технікою;
- науково-дослідницьке спрямування своєї діяльності [2, 89].

Наведені основні елементи діагностування якісного рівня знань педагогів дещо обмежені і потребують певного розширення. Професорсько-викладацький склад вищого навчального закладу повинен постійно підвищувати свій статус викладання навчальної дисципліни згідно стандартів вищої школи, а саме:

- розробляти стандарти викладання навчальних предметів згідно до вимог Міністерства освіти;

- постійно корегувати складові стандартів вищої освіти у певному вищому навчальному закладі (варіативні частини освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми підготовки фахівців, та засобів діагностики рівня якості вищої освіти, навчальний план, програми навчальних дисциплін);

- визначитися у змісті навчання в системі перепідготовки і підвищення кваліфікацій;

- дотримуватися поставленої мети та цілей у вивченні навчального предмета;

- здійснювати підготовку висококваліфікованих кадрів, що вимагає уніфікована система освіти для опанування новими обґрунтованими спеціальностями;

- вміло і професійно застосувати педагогічні засади оцінювання для підвищення якісного рівня знань спеціалістів, професійної орієнтації здобувачів фаху та визначення критеріїв професійного відбору, що вимагає науково-технічний прогрес і світова система освіти;

- вміти прогнозувати потреби у фахівцях відповідної спеціальності та освітньо-кваліфікаційного рівня, планувати їх підготовку під час укладання договорів щодо підготовки спеціалістів.

Суттєва проблема діагностування якості викладання навчального предмета та рівня знань професорсько-викладацького складу у вищих навчальних закладах стала основним завданням розробки анкети для студентів і її впровадження. Таким чином ми розробили анкету для студентів оцінювання якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах України **“Діагностування якості педагогічної**

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

діяльності викладачів у вищих навчальних закладах України”.

Анкету розроблено за основними принципами кваліфікованого викладача на які звертають свою увагу Я.Я. Болюбаш, І.Є. Булах, М.Р. Мруга, і. Ф. Філончук [6, 76 – 79].

Перший принцип: “Викладачі віддані студентам та їхньому навчанню” підкреслює, що рівень знань студентів у вищих навчальних закладах різний і педагоги зобов’язані навчити кожного з них. Тому кваліфіковані викладачі застосовують свій професіоналізм і викладацьку стратегію до кожного студента зокрема і враховують їхні різні можливості до опанування навчальною дисципліною у вирішенні практичних завдань. Вони звертають увагу на загальноприйняті теорії пізнання, усвідомлюють вплив середовища і культури на поведінку студентів, розвивають їхнє прагнення до навчання і пізнавальну здібність, виховують у студентів почуття власної гідності, мотивацію, характер, громадську відповідальність і повагу до особистих, культурних цінностей.

Другий принцип: “Викладачі знають свій предмет і те, як його викладати” висвітлює обізнаність педагога з навчальною дисципліною і постійне вдосконалення знань з навчального предмета і методики його викладання. Кваліфіковані педагоги передбачають де можуть виникнути труднощі у викладанні навчальної дисципліни і застосовують стратегію навчання. Вони вміють доступно і зрозуміло пояснити новий матеріал кожному студенту, розвиваючи їхні критичні й аналітичні здібності.

Третій принцип: “Викладачі відповідають за контроль і управління навчанням студентів” вказує на те, що кваліфіковані викладачі створюють, збагачують, підтримують і зміцнюють методику навчання для підвищення зацікавленості студентів в опануванні навчальною дисципліною та науковими дослідженнями. Такі педагоги знають, як зацікавити студентів у навчанні і як підтримати їхній інтерес навіть у випадку тимчасової невдачі. Кваліфіковані викладачі володіють достатньою кількістю різних дидактичних методик: індивідуальна робота з талановитими студентами та відстаючими, участь студентів у процесі викладання навчального предмета, регулярне оцінювання якісного рівня знань студентів, неефективність методів навчання. Такі педагоги використовуючи різні методи, принципи, підходи в процесі діагностування якісного рівня знань студентів і можуть чітко охарактеризувати їхні злети і прогалини у навчанні.

Четвертий принцип: “Викладачі систематично аналізують свою практичну діяльність” підкреслює, що педагогів постійно осмислюють свою практичну діяльність і вчаться на основі свого досвіду. Кваліфіковані викладачі прагнуть виховувати толерантність, чесність, справедливість, повагу до культурного розмаїття, сприяють розвитку розумових та інтелектуальних здібностей студентів, здатність критично мислити і передбачити різні перспективи до творчості і ризику, орієнтації на експериментування і вирішення проблемних ситуацій сучасного життя.

П’ятий принцип: “Викладачі є членами освітнього співтовариства” розкриває, що кваліфіковані викладачі вищого навчального закладу роблять свій внесок до ефективності викладання навчальної дисципліни. Вони розробляють освітньо-кваліфікаційні характеристики, освітньо-професійні програми підготовки спеціалістів та засоби діагностики рівня якості вищої освіти, зокрема навчальний план, програми навчальних дисциплін. Педагоги вищого навчального закладу знаходять способи спільної творчої роботи з батьками студентів, залучають їх до продуктивної роботи в освітніх закладах та використовують всі ресурси, що є у розпорядженні педагогічного колективу.

Принципи кваліфікованого викладання навчальної дисципліни у вищих навчальних закладах включено в основу до стандартів та критеріїв оцінювання якості педагогічної діяльності викладачів, до яких входять і функції діагностування.

H.W. Marsh, L. Roche виділяють три функції діагностування якісного рівня педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах США: *інформаційну, мотивуючу і стимулюючу* [8, 215 – 251].

До інформаційної функції вони відносять підбір і вивчення матеріалу, опрацювання даних, які характеризують якість викладання навчального предмета та курсів у вищих навчальних закладах США. Результати вивчення матеріалу і даних можуть бути корисними для адміністрації навчального закладу, педагогів та студентів. Результати діагностування допоможуть оцінити педагогічну діяльність педагогів, їх вміння викладати навчальну дисципліну і здійснювати оцінювання знань студентів. Інформаційна функція діагностування рівня якості педагогічної діяльності зорієнтує адміністрацію вищого навчального закладу освіти прийняти рішення щодо вибору і відкриття нових спеціальностей та курсів у певному освітньому закладі.

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

Мотиваційна функція пов'язана з тим, як впливає інформація оцінювання якісного рівня знань викладачів США студентами на самих педагогів. Діагностування якісного рівня педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах відбувається на різних курсах і з різних навчальних предметів. Переважна більшість студентів оцінюють знання викладачів залежно від того, які стосунки взаєморозуміння в них склалися із викладачем певного навчального предмета у вищому навчальному закладі. Якщо викладач обізнаний зі свого навчального предмета і вимогливий до його викладання, тоді цілком логічно, що він бажає отримати ґрунтовні знання від студентів, щодо його опанування. У цьому випадку можуть виникати непорозуміння між вимогливим педагогом і студентами, які не мають глибоких знань. Студенти із поверховими знаннями не завжди доброзичливо ставляться до педагогів, які привчають їх до наполегливої роботи і змушують вивчити програмовий матеріал. Тому такі студенти із задоволенням беруть участь в діагностуванні якісного рівня педагогічної діяльності викладачів. Проте, не дивлячись на добрі стосунки педагогів зі студентами та деякі непорозуміння між ними, існує думка, що оцінювання якісного рівня педагогічної діяльності викладачів студентами мотивує педагогів краще готуватися до викладання навчального предмета, логічно і ґрунтовно його пояснювати, використовувати новітні технології у процесі навчання, об'єктивно здійснювати оцінювання якісного рівня знань студентів та залучати їх до науково-дослідної роботи.

Стимулююча функція відображає використання результатів діагностування якісного рівня педагогічної діяльності викладачів в університетах США. Якщо педагоги отримали позитивні результати в процесі оцінювання педагогічної діяльності, тоді вони можуть претендувати на продовження контракту, службові підвищення, спеціальні надбавки до заробітної плати та інші винагородження за свій професійний рівень викладання навчальної дисципліни.

З метою підвищення якісного рівня викладання навчальних предметів нами розроблена анкета діагностування якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах. Дана анкета передбачає з'ясувати професійний рівень педагогів у процесі викладання навчального предмета, визначити майстерність викладача у процесі оцінювання якісного рівня знань студентів, підвищити трудову дисципліну професорсько-викладацького складу, проаналізувати етико-

естетичні стосунки педагогів із студентами вищого навчального закладу.

В анкетуванні в основному брали участь студенти другого та третього курсів Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка та одного із військових вузів м. Києва. Результати анкетування підкреслюють, що студенти глибоко цінують справедливого, вимогливого і знаючого досконало свій навчальний предмет педагога. Оцінюючи рівень якості діяльності професорсько-викладацького складу у вищих навчальних закладах, студенти на перше місце ставлять обізнаність викладача зі свого фаху, його професійність викладати навчальну дисципліну і майстерність об'єктивно та справедливо оцінити їхні реальні знання. На друге місце вони виносять етичний та естетичний вигляд педагога, його вміння триматися в аудиторії, поважати їхні інтереси та з повагою ставитися до них, як до особисті. На третє місце студенти відносять педагогів, які узурповано ставляться до них, не об'єктивно оцінюють їхні знання, надають перевагу фамільярним стосункам та студентам-спонсорам вищого навчального закладу.

Анкета для студентів

Діагностування якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах України

(Просимо Вас анонімно і чесно відповісти на поставлені запитання, поставивши "галочку V" біля обраної Вами відповіді)

1. Чи використовує викладач додаткову літературу для поглибленого вивчення навчальної дисципліни "Іноземна мова"?

Так
Ні

2. Чи майстерно і цікаво здійснює педагог викладання навчальної дисципліни?

Так
Ні

3. Чи вміє викладач доступно і зрозуміло пояснити новий матеріал з навчальної дисципліни "Іноземна мова"?

Так
Ні

4. Чи вміє викладач зацікавити студентів виконувати домашні завдання?

Так
Ні

5. Чи старанно викладач готується до проведення запланованого заняття?

Так
Ні

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

6. Чи підвищує викладач свій професійний рівень з навчальної дисципліни?	Ні. Не дозволяє.
Так. Підвищує: займається науковою діяльністю пише статті	17. Чи впливає на оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни?
видає посібники, методичну літературу, монографії	Посада батьків
бере участь у конференціях	Особисті стосунки знайомих
Ні. Не підвищує.	Власні стосунки викладача
7. Чи впливає настрої викладача на викладання навчальної дисципліни?	Підлабузництво
Так	Фінансова підтримка
Ні	18. Чи впливає на оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни занятість у громадській роботі групи, курсу, факультету, вищого навчального закладу?
8. Чи витрачає викладач час відведений на навчання для організації групи?	Так
Так	Ні
Ні	19. Чи справедливо викладач здійснює оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни "Іноземна мова"?
9. Чи витрачає час викладач відведений для заняття на бесіди вільної тематики?	Так
Так	Ні
Ні	20. Якого викладача ви поважаєте і цінуєте?
10. Чи задовольняє вас викладання навчальної дисципліни "Іноземна мова"?	Вимогливого
Так	Лояльного
Ні	Вимогливого і знаючого
11. Як ви оцінюєте рівень знань викладача з навчальної дисципліни?	Лояльного і кваліфікованого
Відмінно	Лояльного і посереднього
Добре	21. Чи вміє викладач виходити із курйозних ситуацій?
Задовільно	Так
Незадовільно	Ні
12. Чи ставить викладач незадовільні оцінки, якщо ви не опанували матеріал?	22. Чи відповідає трудова дисципліна викладача загальноприйнятим вимогам?
Так	Так.
Ні	Ні: запізнюється на заняття
13. Чи регулярно викладач здійснює оцінювання якісного рівня знань студентів з навчальної дисципліни?	пропускає пари
Так	робить заміни своїх пар
Ні	відпускає студентів раніше
14. Чи впливає настрої викладача на оцінювання знань студентів?	затримує студентів після пари
Так	23. Чи проявляє викладач авторитарність у спілкуванні із студентами?
Ні	Так. Підвищує тембр голосу у випадку:
15. Чи занижує викладач оцінки знань студентам з навчальної дисципліни "Іноземна мова", які порушували трудову дисципліну?	не виконання домашнього завдання
Так	не вивчення навчального матеріалу
Ні	порушення трудової дисципліни
16. Чи дозволяє викладач списування навчального матеріалу?	зіпсованого настрою викладача
Так. Дозволяє списувати: домашні завдання	Ні
контрольні завдання	24. Чи вміє викладач естетично виглядати?
тестові завдання	Так
конспекти	Ні
творчі роботи	25. Чи вміє викладач професійно і естетично триматися в аудиторії?
	Так
	Ні
	26. Чи проводите ви спільно час із викладачем після заняття?
	Так. Похід до кінотеатру або театру

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ОЧИМА СТУДЕНТІВ

обговорення питань суспільного характеру
додаткові заняття
проведення свят
Ні
27. Як ви вважаєте ставиться викладач до студентів?
Майбутнього фахівця
Свого колеги
До товариша
Принизливо
Студента
28. Яким ви вважаєте викладача з навчального предмета "Іноземна мова"?
Вимогливим
Лояльним
Вимогливим і знаючим
Лояльним і кваліфікованим
Лояльним і посереднім
29. Чи позитивно ви ставитесь до оцінювання якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах України?
Так
Ні
30. Чи позитивно ви ставитесь до спілкування із адміністрацією вищого навчального закладу через внутрішню пошту у пошуках підвищення якості знань професорсько-викладацького складу?
Так
Ні.
На основі вищесказаного **зробимо висновок**, що запропонована анкета для студентів діагностування якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах України розроблена за напрямками: *професійний рівень викладання навчальної дисципліни, майстерність оцінювання якісного рівня знань студентів, трудова дисципліна професорсько-викладацького складу, етика та естетика педагогів вищої школи*. Діагностування якості педагогічної діяльності викладачів у вищих навчальних закладах допоможе з'ясувати професійний рівень педагогів у процесі викладання навчального предмета, визначити майстерність викладача у процесі оцінювання якісного рівня знань студентів, підвищити трудову дисципліну професорсько-викладацького складу, проаналізувати етико-естетичні стосунки педагогів із студентами вищого навчального закладу та можливості представити співробітників до продовження контракту, службових підвищень, спеціальних надбавок до заробітної плати та до інших винагороджень за свій професійний рівень викладання навчальної дисципліни.

1. Андрущак Г. Какой профессор студенту люб? / <http://www.hse.ru/> Экспертный канал ГУ – ВШЭ – ОРЕС, 2008. – С. 1 – 7.
2. Бляшевська А.В. Формування професійних навичок оціночної діяльності у студентів ВУЗУ: Дис. ...к. пед. н.: 13.00.01 – Л., 1996. – 182 с.
3. Бочарнікова В. М. Стимулююча функція контролю знань, умінь і навичок студентів вищої школи.: Дис... к. пед. н.: 13.00. 01. – Черкаси, 1999. – 208 с.
4. Зварич І.М. Педагогічні засади оцінювання знань студентів у вищих навчальних закладах США: Монографія. – К.: "Фенікс", 2008. – 210 с. Бібліогр.: С. 188 – 210.
5. Козулін А.Т., Баженова Є.А. О психологическом аспекте экзаменационного процесса // Вопросы педагогики высшей школы. – Пермь: ПГУ, 1985. – С. 29 – 33.
6. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. Наукове видання / Я.Я. Болюбаш, І.Є. Булах, М.Р. Мруга, І.В. Філончук. – К.: майстер клас, 2007. – 272 с.
7. Africk M. Survival Guider to professional Exams. – Bentley Press, 1994. – 125 p.
8. Marsh H.W., Roche L. The Use of Students' Evaluation and an Individually Structured Intervention to Enhance University Teaching Effectiveness // American Educational Research Journal, 1993. – Vol. 30. – № 1. – P. 217 – 251.
9. Strickland G. "Bad Teachers" – Pocket Books. – N.Y., London, Toronto, Sydney, Tokyo, 1998. – 178 p.

Стаття надійшла до редакції 10.11.2009

a b c d a b c d a b

21 лютого

Міжнародний день рідної мови

День рідної мови, свято української мови – одне з найцінніших надбань, які створили й залишили нам наші предки. За рішенням ЮНЕСКО 21-го лютого всі народи Землі відзначають Міжнародний день рідної мови. Мова є душею нації, її генетичним кодом, у її глибинах народилося багато з того чим може гордитися наш народ.

a b c d a b c d a b